

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym – Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Piotr Gerke

Protokolant : apl. radc. P. P.

przy udziale Prokuratora Prok. Okręg. Arkadiusza Dzikowskiego

po rozpoznaniu w dniu 10 czerwca 2019 r.

sprawy **J. N.**,

oskarżonego z art. 178a§1 k.k.,

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Pile z dnia 21 marca 2019 r., sygn. akt II K 1008/18,

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. kosztami procesu za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa i w związku z tym zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego kwotę 840,- zł tytułem zwrotu wydatków związanych z ustanowieniem obrońcy w postępowaniu odwoławczym.

SSO Piotr Gerke

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 marca 2019 r., sygn. akt II K 1008/18, Sąd Rejonowy w Pile:

1. uznał oskarżonego **J. N.** za winnego tego, że w dniu 27 października 2018 r. ok. godz. 18:40, w P., na ul. (...) prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki O. (...), nr rej. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości, przy zawartości 0,86 mg/l i 0,90 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę grzywny w wysokości 120 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 15 zł,
2. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 4 lat, zaliczając na poczet tego środka okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 27 października 2018 r.,
3. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci świadczenia pieniężnego poprzez zapłatę na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej kwoty 5.000 zł,
4. rozstrzygnął w przedmiocie kosztów procesu, obciążając nimi oskarżonego.

Powyższy wyrok w części rozstrzygnięcia o karze pisemną **apelacją** na niekorzyść oskarżonego zaskarżył **prokurator**, zarzucając rażąco niewspółmierność kary i środka karnego wymierzonych oskarżonemu za czyn z art. 178a § 1 k.k., w wyniku niedostatecznego uwzględnienia dyrektyw wymiaru kary, wysokiego stopnia społecznej

szkodliwości przypisanego mu przestępstwa, a w szczególności rodzaju i świadomości prawnej społeczeństwa, co skutkowało orzeczeniem wymienionej tak rażąco niskiej kary.

Wobec powyższego prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie oskarżonemu kary grzywny w wysokości 200 stawek dziennych po 15 zł każda oraz środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych na okres 6 lat.

Odpowiadając pismem na powyższą apelację, **obrońca oskarżonego** wniósł o utrzymanie zaskarżonego wyroku oraz zasądzenie na rzecz oskarżonego kosztów ustanowienia obrońcy w postępowaniu odwoławczym wg norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się niezasadna.

Na wstępie należy wskazać, że wniesienie środka odwoławczego, niezależnie od jego granic i zakresu, każdorazowo obliguje Sąd odwoławczy do zbadania ewentualności wystąpienia usterek, o jakich mowa w art. 439 k.p.k. i 440 k.p.k. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy nie stwierdził wskazanych tam uchybień, osobnych zarzutów co do ich występowania nie formułował zresztą skarżący.

Przechodząc do zarzutu apelacji, dla porządku wskazać trzeba, iż w orzecznictwie trafnie podkreśla się, że zarzut rażącej niewspółmierności kary (dotyczy to również innych środków), jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, gdy „kara, jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy - gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą” (wyrok SN z dnia 11 kwietnia 1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 1985, nr 7-8, poz. 60). Niewspółmierność zachodzi zatem wówczas, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzonych za przypisane przestępstwo, nie odzwierciedla należyście stopnia szkodliwości społecznej czynu i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (wyrok SN z dnia 30 listopada 1990 r., Wr 363/90, OSNKW 1991, nr 7-9, poz. 39). Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę co do jej wymiaru, ale o „różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby - również w potocznym znaczeniu tego słowa - "rażąco" niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować” (wyrok SN z dnia 2 lutego 1995 r., II KRN 198/94, LEX nr 20739). Chodzi natomiast o „znaczną, wyraźną i oczywistą, a więc niedającą się zaakceptować dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą (zasłużoną)” (zob. wyrok SN z dnia 22 października 2007 r., SNO 75/07, LEX nr 569073) czy jeszcze inaczej taką, której dysproporcja jest wyraźna, bijąca w oczy czy osłepiająca (zob. wyrok SA w Krakowie z dnia 28 maja 2010 r., II AKa 82/10, LEX nr 621421).

W realiach niniejszej sprawy w związku z tym stwierdzić wypada, iż Sąd Rejonowy przy ferowaniu kary i innych środków odwołał się do ustawowych dyrektyw ich wymiaru oraz ustalił katalog okoliczności zarówno obciążających, jak i łagodzących w odniesieniu do oskarżonego. Apelacja nie zawiera żadnych rzeczowych zarzutów niekompletności, czy wadliwości tego katalogu. Argumentacja prokuratora sprowadza się tu do twierdzeń, że Sąd Rejonowy nie nadał stosownego znaczenia poszczególnym ustalonym elementom ww. katalogu obciążającym oskarżonego, takim jak stworzone przez oskarżonego zagrożenie dla chronionych dóbr prawnych i konieczność prewencji generalnej. Prokurator jednak nie podjął nawet próby wykazania, że orzeczona kara i środek karny są rażąco łagodne, w szczególności nie powołał się np. na inne orzeczenia sądowe w podobnych sprawach, gdzie wymierzone kary i inne środki były zdecydowanie surowsze (co jest o tyle zrozumiałe, że trudno mówić o takiej praktyce w funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości w zakresie penalizacji podobnych przestępstw). Tym samym prokurator w swoich twierdzeniach pozostał w sferze czystej polemiki i własnych wyobrażeń co do adekwatnej kary, nie popierając ich konkretnymi, rzeczowymi argumentami.

Podkreślić w szczególności trzeba, iż prokurator nie kwestionuje rodzaju kary orzeczonej wobec oskarżonego, zaś między karą postulowaną w apelacji a orzeczoną różnica jest tak niewielka, że nie sposób uznać, by sam prokurator był przekonany o rażącej łagodności skarżonego orzeczenia; nie można też zapominać, iż realna dolegliwość finansowa

skazania wobec oskarżonego nie zamyka się w 1800,- zł – z tytułu wyroku J. N. będzie musiał uiścić w sumie ponad 7000,- zł, co przy ustalonych bardzo niskich dochodach oskarżonego z pewnością będzie kwotą niebagatelną. W pisemnej apelacji prokurator nie wskazał też, w czym tak naprawdę upatruje rażącej łagodności zakazu w rozmiarze orzeczonym przez Sąd Rejonowy, zdając się przy tym zupełnie odrywać od realiów niniejszej sprawy. Te zaś są takie, że oskarżony ma 75 lat, jak sam stwierdził przed Sądem: „nie chciałbym, żeby zostało zabrane mi prawo jazdy. Nie potrafiłbym zdać egzaminu” (k. 58v). Doświadczenie życiowe Sądu Okręgowego uczy, że 4-letni zakaz w przypadku oskarżonego w takim wieku w istocie będzie zakazem dożywotnim – prawdopodobieństwo, że oskarżony za 4 lata (a więc po ponad 40 latach od poprzedniego egzaminu na prawo jazdy) przystąpi z powodzeniem do egzaminu na prawo jazdy i ponownie uzyska uprawnienia do prowadzenia pojazdu mechanicznego, jest niemal zerowe, tak więc wydłużanie zakazu ponad ten czas jest po prostu bezcelowe, gdyż oskarżony skazaniem go w niniejszej sprawie w istocie w sposób trwały wyeliminował się sam z ruchu drogowego jako kierujący.

Wobec tego w niniejszej sprawie całokształt rozstrzygnięcia o karze i innych środkach stanowi trafną prawnokarną reakcję na inkryminowany czyn. Tylko bowiem taka reakcja może być uznana za adekwatną do zawinienia J. N. i społecznej szkodliwości jego czynu, tylko takie oddziaływanie zapewnia też należyłą realizację dyrektyw wymiaru kary.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy rozstrzygnął jak w pkt I wyroku, ***utrzymując w mocy zaskarżone orzeczenie.***

O ***kosztach procesu za postępowanie odwoławcze*** Sąd Okręgowy rozstrzygnął jak w pkt II wyroku, na podstawie art. 636§1 k.p.k. w zw. z art. 616§1 pkt 2 k.p.k. i § 11 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Obejmowały one zwrot wydatków oskarżonego z tytułu ustanowienia w sprawie obrońcy w postępowaniu odwoławczym.

SSO Piotr Gerke